

Firepladet rur (*Elminius modestus*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Elminius modestus*

Synonymer: *Austrominius modestus*

Kaldenavn: Firepladet rur

Beskrivelse: *Elminius modestus* er let at genkende, idet de lave, kridhvide skaller har i alt fire parvise udløbere så den minder om en otte-takket stjerne. Ser man nøjere efter, vil man opdage, at den kun har fire skaller, mens alle vore andre arter af rurer har seks. Når *Elminius modestus* er nået en størrelse på 6-7 mm, regnes arten for at være kønsmoden. Den lægger æg ved 6 grader, men hvis bundtemperaturen falder til 4 grader kan æggene ikke udvikles og larverne overlever ikke. Der er dog ikke tvivl om, at de voksne rurer teoretisk kan overleve vinteren, for de er meget temperaturtolerante og tåler temperaturer nær frysepunktet. Den maksimale levealder for de eksemplarer af *Elminius modestus*, må antages at være ca. 12 måneder¹.

Forvekslingsmuligheder

Elminius modestus er let at genkende, idet de lave, kridhvide skaller har i alt fire parvise udløbere, mens alle vore andre arter af rurer har seks¹.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Udbredelsen af Firepladet rur i Danmark er ukendt, i 2005 blev den fundet på 4 forskellige lokaliteter i landet². Siden efteråret 2011 har vi nogenlunde regelmæssigt observeret en ny rur i Limfjorden¹. Arten er oprindeligt fra kysterne af Australien og New Zealand. I begyndelsen af fyrrerne optrådte den første gang i Europa og siden har den bredt sig langs det meste af Vesteuropas kyster. Det formodes, at den kom til den Engliske Kanal siddende på krigs- og troppetransportskibe under anden verdenskrig¹.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
3	3	1	1	1	1	8	10

Spredningspotentiale: 3 (høj). Spredningspotentialet for Firepladet rur er vurderet til høj. I begyndelsen af fyrrene optrådte den første gang i Europa og siden har den bredt sig langs det meste af Vesteuropas kyster. Det formodes, at den kom til den Engelske Kanal siddende på krigs- og troppetransportskibe under anden verdenskrig¹. Den gror virkelig hurtigt og tåler lavere saltholdighed og højere temperaturer end de fleste hjemmehørende rurer, hvor den laveste temperatur er -6 C og den højeste er omkring 38 C. Da den er i stand til at reproducere sig i løbet af hele året ender det med at være den dominerende rurer, da den udkonkurerer de øvrige arter³.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Levestedets bevaringsværdi for Firepladet rur er vurderet til høj. *Elminius modestus* sidder på mellemstore eksemplarer af strandkrabber (*Carcinus maenas*). For det første forekommer den helt overvejende på hankrabber. Mere mærkeligt er det, at *Elminius modestus* synes at vælge substrat efter krabbens farver. *Elminius modestus* fortrinsvis sidder på de "røde" krabber¹.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 1 (lav). Påvirkningen af hjemmehørende arter for Firpladet rur er vurderet til lav. Da den er i stand til at reproducere sig i løbet af hele året ender det med at være den dominerende rurer, da den udkonkurerer de øvrige arter³.

Påvirkning af økosystemer: 1 (lav). Påvirkningen af økosystemer for Firpladet rur er vurderet til lav.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De økonomiske effekter for Firepladet rur er vurderet til lav.

Helbredseffekter: 1 (lav). Helbredseffekter for Firepladet rur er vurderet til lav.

Total score = 10

Kilder

¹ Lützen, J. and Glenner, G. (manus). Firpladet rur, *Elminius modestus* Darwin 1854, som epizo på strandkrabber, *Carcinus maenas*, i Limfjorden (IGN285).

²<http://www.fugleognatur.dk/artintro.asp?ID=33347&dknavn=Firepladet%20rur&latin=Elminius%20modestus> Besøgt 01.12.2015 (IGN2018).

³ Jensen, K.R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Elminius modestus* – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org. Date of access 31.01.2014 (IGN286).